

Nr 158.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1943/44 till kulspruteskjutbana för Västerbottens regemente m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 208 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 9 april 1943, föreslagit riksdagen att till Mark till kulspruteskjutbana för Västerbottens regemente m. m. såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, å riksstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett investeringsanslag av 400,000 kronor.

Kulspruteskjutbana för Västerbottens regemente. I skrivelse den 31 augusti 1942 har arméförvaltningen anmält behov av mark för en kulspruteskjutbana för Västerbottens regemente. Av utredningen i ärendet framgår, att den av regementet disponerade skolskjutningsbanan visat sig otillräcklig. Någon lämplig plats för skjutbanans förläggande inom övningsfältets område står icke till buds. Av mark, som visat sig kunna ifrågakomma, finnes ett öster om regementets övnings- och skjutfält beläget område. Köpeskillingsbeloppet för detsamma uppgår enligt preliminära avtal till 45,000 kronor. Härtill komma lagfarts- och avstyckningskostnader å 1,500 kronor. Departementschefen har tillstyrkt arméförvaltningens förslag samt anvisande för ändamålet av ett anslag å 46,500 kronor.

Utvidgning av Norrlands artilleriregementes kasernområde. Arméförvaltningen har i skrivelse den 27 november 1942 framlagt förslag om förvärv för en beräknad kostnad av 90,000 kronor av mark för uppförande av tygverkstäder för Östersunds garnison. Av ärendet framgår följande.

Den planerade nya tygverkstaden i Östersund avses skola betjäna såväl Jämtlands fältjägerregemente som Norrlands artilleriregemente och bör således placeras i möjligaste mån centralt för båda förbanden. Departementschefen har funnit skäl tala för att den nya tygverkstaden förläggas till annan plats än den nuvarande verkstaden. Förutom önskvärdheten av ett centralt läge syntes jämväl förekomsten av för verkstaden erforderliga ledningar m. m. böra beaktas. Utredningen i ärendet har givit vid handen, att någon godtagbar plats å kronan tillhörig mark icke står till buds, men att ett för ändamålet väl lämpat område om cirka 32,000 kvadratmeter, beläget omedelbart norr

om artilleriregementets kasernområde, kan förvärfvas för rimlig kostnad. Preliminära köpeavtal ha slutits, enligt vilka köpeskillingarna för området i dess helhet uppgå till 88,400 kronor. Departementschefen har funnit sig kunna tillstyrka förvärv på av fortifikationsstyrelsen föreslagna villkor av området i fråga och har beräknat medelsbehovet till 90,000 kronor, vilket belopp jämväl inkluderar kostnader för avstyckningar, lagfart m. m.

Utvidgning av Tofta skjutfält. Arméförvaltningen har i sin medelsframställning för budgetåret 1943/44 anmält fråga om förvärv av ytterligare mark för Tofta skjutfält å Gotland. Såsom skäl härför har, bland annat, anförts, att möjligheterna till skjutning med artilleripjäser å skjutfältet i hög grad minskats sedan i mars 1939 nya, väsentligt skärpta säkerhetsbestämmelser för dylik skjutning utfärdats. Förslag har framlagts om förvärv av mark dels intill skjutfältets sydöstra gräns, dels ock norr om det nuvarande fältet ävensom förvärv av vissa inom skjutfältet belägna samfälligheter och byggnader. Kostnaderna för förvärven hava av arméförvaltningens fortifikationsstyrelse ursprungligen beräknats till 185,000 kronor. Preliminära köpeavtal ha i viss utsträckning kunnat träffas, men i flertalet fall — däribland beträffande det största sammanhängande ägokomplexet, Nygårds 1⁴⁴, rörande vilket det preliminära avtalet icke synes kunna godkännas — torde, framhåller departementschefen, expropriationsförfarande böra komma till användning. Då på grund därav kostnaderna i ärendet äro svårberäkneliga har departementschefen funnit, att ett belopp av 200,000 kronor bör beräknas för ändamålet, därvid departementschefen dock förutsätter, att alla ansträngningar inriktas på att söka hålla kostnaderna inom ramen av det först beräknade beloppet, 185,000 kronor.

Utvidgning av Göta trängkärs kasernområde. Vid Göta trängkår planeras vissa nybyggnader, i första hand varmgarage, för vilket ändamål medel redan ställts till förfogande (propositionen 1942: 34, riksdagens skrivelse 1942: 30) samt sedermera jämväl en eller flera nya kasernbyggnader. Då av kåren för närvarande disponerad mark icke ansetts böra tagas i anspråk för ytterligare bebyggelse, har arméförvaltningens fortifikationsstyrelse framlagt tre alternativa förslag till markfrågans lösande, nämligen dels förvärv för en beräknad kostnad av 500,000 kronor av en intill kårens mark gränsande egendom Mariesjö om 42 hektar, dels förvärv för 400,000 kronor av ifrågavarande egendom utom huvudbyggnad, trädgård m. m., dels ock slutligen — förutom överförande till lantförsvarets förvaltning av ett statens järnvägar tillhörigt område om 24,500 kvadratmeter — förvärv av ett område om 16,000 kvadratmeter av Mariesjö, vilket förvärv med hänsyn till nödvändigheten att tillgripa expropriation beräknats draga en kostnad av 50,000 kronor. Sistnämnda alternativ har förordats av fortifikationsstyrelsen.

Ett förvärv av Mariesjö egendom har synts departementschefen på grund av de därmed förenade synnerligen höga kostnaderna uteslutet. Att exproprieras en mindre del av egendomen vore däremot en framkomlig utväg, men i så fall torde, framhåller departementschefen, av såväl ekonomiska som prak-

tiska skäl böra väljas ett område, som ligger på större avstånd från gårdens ekonomibyggnader än det av fortifikationsstyrelsen föreslagna området. Då den för närvarande mest angelägna åtgärden är anskaffandet av mark för varmgarage och garagebyggnaderna böra komma till utförande utan ytterligare tidsutdräkt, synes det departementschefen icke vara möjligt att nu medhinka en förnyad utredning rörande kostnaderna för förvärv av ett dylikt område. Då expropriation torde bliva oundviklig, kunna några exakta kostnadsberäkningar i varje fall icke framläggas. Departementschefen förutsätter, att man på något avstånd från gårdens ekonomibyggnader skall kunna förvärva ett för ändamålet lämpligt område för en kostnad av högst 40,000 kronor.

Med hänsyn till att det ovan berörda, statens järnvägar tillhörande området om 24,500 kvadratmeter på grund av sitt läge förr eller senare torde böra införlivas med Göta trängkärs kasernområde, har departementschefen funnit sig i detta sammanhang böra hemställa att området, med undantag för den del därav som kan åtgå för utförande av en dubbelspåraneläggning, överföres från järnvägsstyrelsens till lantförsvarets förvaltning. Om riksdagen icke framställer erinran däremot bör, framhåller departementschefen, ifrågavarande område alltså få disponeras för militära ändamål och i samband därmed omföras från statens järnvägars fond till försvarsväsendets fastighetsfond.

Kostnaderna i ärendet har departementschefen i enlighet med det anförda beräknat till högst 40,000 kronor.

Sammanfattningsvis skulle i enlighet med vad ovan föreslagits medelsbehovet uppgå till 376,500 kronor, vilket belopp för mötande av oförutsedda utgifter ansetts böra bestämmas till, i avrundat tal, 400,000 kronor.

Kungl. Maj:t har i föreliggande proposition äskat medel för förvärv av mark för utvidgning av vissa skjutfält och kasernområden. Mot de föreslagna markförvärven, som av militära skäl ansetts erforderliga, har utskottet icke något att erinra liksom ej heller mot det för ifrågavarande ändamål äskade anslaget å sammanlagt 400,000 kronor. Utskottet förordar jämväl det av departementschefen i samband med utvidgning av Göta trängkärs kasernområde framlagda förslaget om överförande från järnvägsstyrelsens till lantförsvarets förvaltning av visst statens järnvägar tillhörigt område.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Mark till kulspruteskjutbana för Västerbottens regemente m. m.* för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeteten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa ett investeringsanslag av 400,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 160.
